

Kyststiene på Vanna

Kyststiene på Vanna

Kyststiene er enkelt tilrettelagte vandringer langs historiske stier som går innom Skipsfjord landskapsvernområde, landets første i sitt slag. Fra gammelt er fjellstiene til Hamre og Slettnes merka med «skoddesteiner» og våte parti over Hamreidet steinlagt. Nå er stien fra Valen til Perolsavika kløppelagt. Løypa mellom Vannavalen og Hamre via Hamreidet, 160

moh., er 23 km med høyeste punkt. Via Slettnes blir samme rute 28 km. Via Skipsfjorddalen fra Lanesøya over Skarbruna, 355 moh., er det 14 km til brua. Med utsikt til Fugløya og Lopp havet er skitur på vårvinteren og midnattssolur via Laukvikaksla mot Skottalneset en opplevelse. Båtskysst fra Valen eller Burøysund kan kombineres.

Punkter på kartet

- Kvitnes**, gammelt handelssted og viktig knutepunkt fram til 1929. Kvitnesgården fra 1826 står i Folkeparken på Tromsøya, bare bårstua er igjen på plassen.
- Fakken og Fakkekeila** nedenfor fylkesveg 305 fra Merrevika til Kvitnes er en av landets flotteste geologivandringer.
- Valen** innafur Store og Lille Skorøya er grunne vikar med holmer og valer som kan vades på fjære sjo. Derav navnene Vannavalen, Kristoffervalen, Valaneset, Valahollet, Valabotn, Valaholmen og Valahelene (Nordfjellet).
- MK Brotsjø** 47 fot kutter bygd i 1936, restaurert i 2011. Opereres i Fugløyfjorden fra Valanes av Brotsjø kystlag.
- Spenna, Skorøya og Burøya** er gamle boplasser. Falkefangerhule fra middelalder på Spenna. Kvalstasjon i Reinrika (1887–1904), på Store Skorøya. På Burøya og Burøyneset er mange spor og fortidsminner.
- Slettnes**, sommerparadis med store myrar og kvite strender og utsikt til Fugløya, Lyngen og Vanntinden.
- Skredan** et stort skredområde i forkastingssonen Slettnes – Skipsfjorden – Kvalkjetten med Skredkallen som troner mot himmelen, Skredkirka og andre kampesteiner.
- Skottalneset** stikker ut i Fugløysveet som et spyd, omgitt av straum og høvsjø. Av skottåll, gml. no. skuttill, harpun brukt til fangst av brugde, kval og stor kveite.
- Skipsfjorden og Skipsfjordalen** deler øya i to, «Sjefjor'n». Tufter, gjerder og stedsnavn vitner om fangst og reindrift i generasjoner. Fraflytta i 1967. Skipsfjord landskapsvernområde ble oppretta i 1978.
- Kvalkjetten** er et lettgått fjell, 609 moh., med ei bergsprekk på 584 moh og bratte flog mot Skipsfjorden. Kvalkjetsteinen under toppen i sjøen.
- Nord-Fugløya** Sagnomsust klippeøy mellom Fugløybanken, Fugløysveet (Fugløyfjorden) mot Vanna og Fugløysundet mot Arnoya. Naturreservat siden 1975 med fuglefredning 2 km fra land og ilandstigningsforbud fra 1.4. til 31.7. Moltebæra på Fugløya plukkes «på part» og regnes som landets fineste bær.

Verdt å vite

Natur- og kulturarv
Vanna, av gml. no. Vorn, vern, vorr, 600 store og små øyar kjent for fiskevær, Karlsøya, Nord-Fugløya og Sør-Fugløya. Sjøbrukslandskap med mange kulturminner, stedsnavn og sagn om russeherjinger, nessekonger, hollendere, pomorhandel og jekteløft, fiske og fangst, fuglefjell, egg- og dumkr, bær, uver og forlis. Torsvåg, Grimsholmen, Burøya og Jetnes skal ha navn etter Tor, Grim, Bur og Getmund, brodrone til hovdingen Tore Hund på Bjarkøy. – Kommunen har ca. 2.350 innbyggere fordelt på 5 øyar, med Hansnes som kommunesenter. 870 mennesker bor på Vanna.

Norges nest eldste fjell og berg
Består av 2,9 milliarder år tonallitt med mørk diabas, og opprinnelige løsmasser i sedimentar kan sees mellom Lanesøya og Fakken og ved Hamre. Vanntinden 1031 moh., Vannkista 947 moh., Flytinden 908 moh., etter et tysk flyhavari i mai 1940. Vanntinden, alpin tinderast øst for Skipsfjorddalen.

Sjøbrukslandskapet
har mange spor etter rydda keiler, støer og vorrer, båttopsett, naust og fiskehjeller, rorbuer og oppmurte tjeilplasser med båtfester og jernringer, staker, sjømerker og fyrlykter, og ikke minst, stedsnavn på land og sjø.

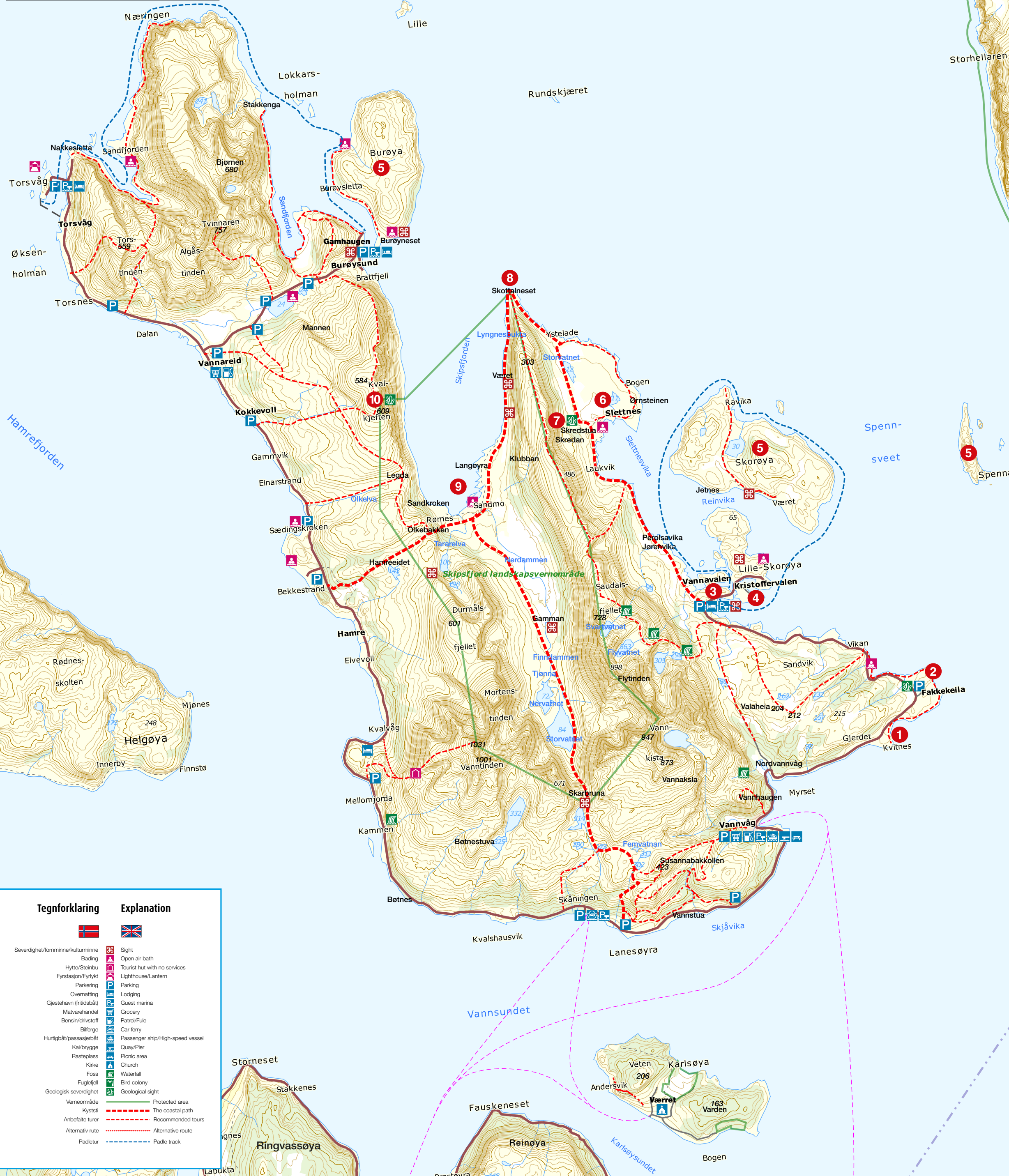
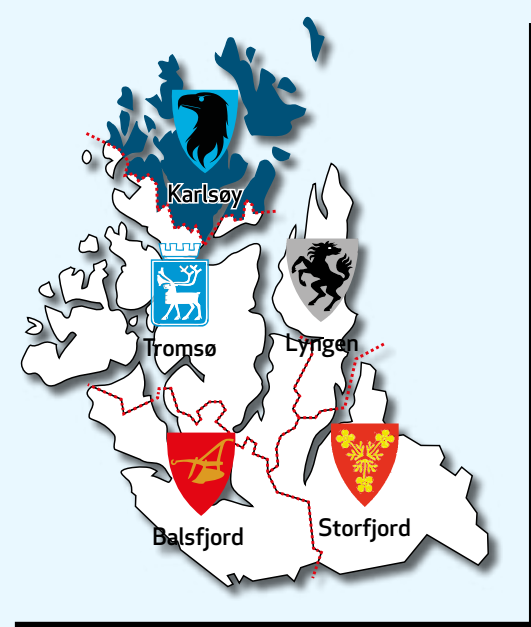
Sjømat for verdensmarkedet
Jessboen, Gossefallan og Nordboen er legendariske fiskehav som bidrar til eventyrlig fiske utenfor Vanna og Fugløya. Dyktige fiskere, moderne kystflåte, fiskemottak og industrilegg gjør havets delikatesser til levevege og omdømme.

På heiene og myra
Helårsbeite av rein gir heiene og kollene preg. Sauene beiter i fjellene og langs fjæra rundt de geologiske formasjonene. Myrene kan være lumse, er du ikke lokalkjent bør du følge hovedstiene. Sanking av bær har foregått i stort omfang i generasjoner.

Kommunikasjoner
Fergesamband med Karlsøy og Hansnes. Hurtigbåtsamband med Tromsø, Nord-Lenangen og Skjervøy. Havner i Torsvåg, Burøysund, Vannvåg, Vannavalen og Kristoffervalen. Bunkers i Torsvåg og Vannvåg. Torsvåg fyr. Søndagsåpne butikker.

Jakt, fiske og friluftsliv
Jakterenget er viden kjent. Skipsfjordelva er ei ynna sportsfiskeelv og Stortvatnet er ett av mange fine ærrevatn. Topptur og rundvandringssløyper er tilrettelagt. Lys og landskap gjør Vanna til et eldarodo for naturglade.

Allemannsretten
Allemannsretten gir rett til å ferdes fritt og å raste og telte i utmark, dog ikke nærmere enn 150 m fra hus og hytte. Som utmark regnes mark som ikke dyrkes årlig. Du plikter å sette deg inn i og vise hensyn overfor naturen, dyr på beite, kulturminner og lokal tradisjon.

Tegnforklaring	Explanation
	Sight
	Open air bath
	Tourist hut with no services
	Lighthouse/lantem
	Parking
	Lodging
	Guest marina
	Grocery
	Patrol/Fuel
	Car ferry
	Passenger ship/High-speed vessel
	Quay/Pier
	Picnic area
	Church
	Waterfall
	Bird colony
	Geological sight
	Protected area
	The coastal path
	Recommended tours
	Alternative route
	Paddle track

Informasjon

Kyststiene er finansiert av Ishavskysten friluftsråd og Karlsøy kommune som sammen med Skipsfjord utmarkslag, Bygdelaget Ørheim og Vannareid helselag har tilrettelagt løypene.

Løypebeskrivelser og informasjon om jakt og fiske: Se Kyststiene på Vanna på www.GodTur.no og ishavskysten.turlogg.no
Rutetabeller buss og båt: www.tromskortet.no

Information

The coastal pathway is financed by Ishavskysten Friluftsråd at Karlsøy borough council, Skipsfjord utmarkslag, Bygdelaget Ørheim and Vannareid helselag have worked on gathering the information and organising in respect of the pathways.

Information of the tracks and about hunting and fishing: www.GodTur.no «Kyststiene på Vanna» and ishavskysten.turlogg.no
Bus and boat timetables: www.tromskortet.no

Utgitt av Ishavskysten friluftsråd 2012, i samarbeid med Karlsøy kommune, med støtte fra Troms fylkeskommune.

www.ishavskysten.no

Coastal pathways on Vanna

The coastal path goes between Vannavalen and Hamre via Slettnes and Skipsfjord looking out towards Fugløya and the ocean, and it covers a distance of 25 km. At Slettnes, you can go straight ahead across from Skredstua or around Slettnes via the breakwater and the village road.

To follow the path on skis is a splendid trip in late winter/early spring, and a mountain trek towards Skottalneset and the

midnight sun, via Laukvikaksla, is not to be missed. The route through Skipsfjorddalen from Lanesøya via Skarbruna to the bridge in Skipsfjorden is about 15 km long.

Public right of way allows us to go for walks, and also to take a break and set up a tent in wide open spaces (wilderness), but not closer than 150 m from any house or cabin. We also have our obligations to tread carefully.

Points on the map

- Kvitnes:** Old trading post and focal point until 1929. The Kvitnes farmstead, built 1826, is situated in the Folkeparken on Tromsøya, but now only an old outhouse remains.
- Fakken and Fakkekeila:** On the walk between Merrevika and Kvitnes you will see one of Norway's most impressive geological formations. The magical troll-like rocks and stones at Fakkekjerringa are made of weathered and worn diorite and date back 2.2 billion years. The breakwater at Keila. The name probably comes from the sami word for the killer whale (orca) which is «fahkam».
- Valen:** In and around Store and Lille Skorøya, shallow inlets and coves are perfect for paddling or wading at low tide. Many places around here incorporate the word «val» or «vala» in their name (vale, in english). The hills and uplands (Nordfjellet) provide a special type of nature with slopes covered in heather and small lakes scattered around the hills and vales. The world's 2nd largest drying plant, where salted and dried cod is produced, is situated in Vannavalen.
- MK Brotsjø:** A 47ft cutter with reg. no. T19K, originally built in 1936 and renovated in 2011. It operates in Fugløyfjord out of Valenes by the Brotsjø coastal group.
- Spenna, Skorøya and Burøya:** A large area, around Slettnes – Skipsfjord Kvalkjetten which is exposed to landslides and related geological activity. Troll-like formations and boulders lie scattered across the terrain. The mountain is unstable and new and larger cracks appear regularly. Skredkollen stands like a pillar pointing towards the sky, while Skredkjerringa suffered a landslide about 50 years ago, which took out the south slope. Skredkirka and Skallsteinen are giant boulders with very special histories.
- Slettnes:** A summer paradise with views over to Fugløya, Lyngen, Vanntinden and the moorlands and pure white sandy beaches of Skredan. Very exposed, especially to the south-westerly winds. In 1950, this rural community had 12 holdings, a youth club, cinema, school, a fishing community and a path and highways association. «Kjerrevegen», the road to Bogen and Ystela was built in 1940. The breakwater was built by the national port authority in 1964. In the winter of 1969 the last permanent resident moved away from the area.
- Skredan with Skredkirka and Skredkallen:** A large area around Slettnes – Skipsfjord – Kvalkjetten which is exposed to landslides and related geological activity. Many troll-like formations and boulders.
- Skottalneset:** The headland (neset) juts out like a sharp pointed spear into Fugløysveet. The paths from Skipsfjord and Slettnes meet here and the sea, with its strong currents, can be heard crashing onto the rocks. The name comes from the norwegian word skottåll, (old norwegian «skuttill»), a harpoon with a reverse hook, used for catching basking shark, whale or giant halibut and more recently flounder.
- Skipsfjord and Skipsfjordalen:** Splits the island in two, with sheer rock faces on both sides of the fjord and up into the valley. Pronounced «Sjefjor'n», the meaning is uncertain. In 1950 there were 12 holdings in the district, but by 1967 all had moved away. In the late spring, summer and early autumn, members of the families who have owned the marsh lands through generations return to manage the cloudberry harvest, fish in the rivers and hunt in the mountains. The fjord around Skottalneset and Kvalkjetten, and the valley and mountains which run out into Skipsfjord, became a protected area in 1978.

Old sites, fences, cairns and place names are traces still remaining from the time when some of the locals managed herds of reindeer. There are still stories and tales told today about the characters, up through many generations, who made their living working with the reindeer. An old reindeer husbandry fence made of stone over Ringvassdalen, south of Hamreidet, was first extended in 1900.

10. Kvalkjetten: The hills between Vannareidet and Hamreidet are ideal for hiking and mountain walks. 609 metres above sea level at the summit, the steep cliffs down towards Skipsfjord and a large crack in the rocks at 584 metres up are exciting and spectacular, but they demand respect. Kvalkjetsteinen is a large, pronounced boulder out in the sea.

11. Nord-Fugløya: A rocky island steeped in legend and mythology that lies between Fugløybanken, Fugløysveet (Fugløyfjord) towards Vanna and Arnoya. A nature reserve since 1975 with bird preservation up to 2 km from land and a ban on taking boats ashore from 1st April to 31st July. Cloudberries are harvested on Fugløya in agreement with the landowner and are considered to be the country's finest berries.

Worth knowing

Natural and cultural heritage

The island kingdom of Karlsøy comprises of around 600 large and small islands and is known for the fishing villages, Karlsøya, north and south Fugløya, the birdlife and the hunting areas. Myths and legends abound and they tell of warmongering by the Russians, rich tradesmen, the Dutch, trade with the Russians and coastal traders, fishermen's catch, the bird mountain, eggs in the bird's nests layered with down, the berries, bad weather and shipwrecks.

Vanna, from the old norwegian «vorn» (protection, defence), like a stone ramp up to a boat house. Torsvåg, Grimsholmen, Burøya and Jetnes were named after Tor, Grim, Bur and Getmund, brothers of the famous Tore Hund. 870 people live on Vanna.

Norway's 2nd oldest mountain

A 2,9 billion year old alpine tonalite mountains with dark dolerite stripes and sediment make Vanna a bit of a treat for geologists from far and wide. Original deposits of sediment can be found between Lanesøya and Fakken and also out towards Hamre. The highest peak is Vanntinden at 1031 metres above sea level. A german bomber crashed into the mountain in 1940, hence the names Flytinden and Flyvatnet. (fly = aeroplane)

Maritime landscape

has many traces from boat ramps, supports, stands, boat huts and racks

for drying fish, fishermen's huts, boat moorings and anchorage points, poles, buoys and lighthouse beacons, and finally not to forget the place names on both land and sea.

Communications

Ferry connections with Karlsøy and Hansnes and express boat services to and from Tromsø, Nord-Lenangen and Skjervøy, and berths for visiting boats in Torsvåg, Burøysund, Vannvåg, Vannavalen and Kristoffervalen with gasoline bunkers in Torsvåg and Vannvåg. Lighthouses at Torsvåg and Fugløykalven. The shops are also open on sundays.

Hunting, fishing and outdoor life

The island is further known for itt's small game hunting terrain. Skipsfjordelva is a favourite river of sports anglers and there are also many small inland waters filled with trout. Local enthusiasts have organised and prepared tracks both for the most experienced hikers and also the every-day hillside ramblers. The tracks shown on the map are partly marked out across the terrain.

The mountains, the ocean, hills and crests covered in heather, white sands and archipelago. Light and landscape, a thrilling experience of mother nature, leaving an everlasting impression.